

РЕЙ БРЕДЪРИ ЦЯЛОТО ЛЯТО В ЕДИН ДЕН

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

- Готови?
- Готови.
- Сега ли?
- След малко.
- Учените наистина ли знаят? Днес ли ще се случи?
- Гледайте, гледайте! Вижте сами!

Децата се притискаха едно в друго като куп рози, като бурени — смесени, надничачи да видят скритото слънце. Валеше.

Валеше от седем години; хиляди и хиляди дни, съставени и изпълнени отначало докрай с дъжд, с барабаненето и пляска на вода, със сладките кристални валежи и разтърсващи бури — толкова силни, че заливаха островите като приливни вълни. Хиляди гори бяха смазани под дъжда и израстваха хиляди пъти отново, само за да бъдат отново смазани. Такъв бе животът на Венера, а това бе класната стая на децата на мъжете и жените от ракетите, които бяха дошли в дъждовния свят, за да установят тук своята цивилизация.

- Спира, спира!
- Да, да!

Марго стоеше настрана от тях — настрана от децата, които не помнеха момент, в който да не е имало дъжд, дъжд и пак дъжд. Всички бяха деветгодишни и ако имаше ден преди седем години, когато слънцето е показало за около час лицето си на смаяния свят, те не го помнеха. Понякога ги чуваше да се размърдват нощем от някакъв спомен; знаеше, че сънуват и си спомнят златния или жълт пастел, или пък монета — толкова голяма, че можеш да си купиш цял свят с нея. Знаеше, че си мислят, че помнят топлината, също като при изчервяването, топлината в тялото, в ръцете, краката и треперещите длани. Но после винаги се събуждаха с барабаненето на дъжда, с безкрайните бистри мастилени огърлици, стичащи се по покрива, по пътеката, над градини и гори. И сънищата им се разтапяха.

Вчера цял ден бяха чели за слънцето. За това как прилича на лимон и колко е горещо. И бяха писали къси разказчета, есета или стихчета за него:

*Слънцето е като цвете,
цъфнало само за час.*

Това бе стихотворението на Марго. Бе го прочела с тих глас в смълчаната класна стая, докато дъждът валеше навън.

— О, не си го писала ти! — запротестира едно от момчетата.

— Аз го написах — рече Марго. — Аз.

— Уилям! — обади се учителката.

Но това бе вчера. Сега дъждът отслабваше и децата се бяха залепили за огромните дебели стъкла на прозорците.

— Къде е учителката?

— Ще се върне.

— По-добре да побърза, ще го пропуснем!

Бутаха се и се въртяха като някакво полудяло колело, цялото в спици.

Марго стоеше самичка. Бе много крехко момиче, което сякаш се бе изгубило за цели години в дъжда и той бе измил синьото от очите ѝ, червеното от устните и златистото от косата. Бе избеляла като стара фотография от пращен албум, а в редките случаи, когато отваряше уста, гласът ѝ бе като на призрак. Сега стоеше отделно от другите и се вираше в дъжда и шумния мокър свят отвъд огромното стъкло.

— Ти пък какво гледаш? — обади се Уилям.

Марго не отговори.

— Говори, когато ти говорят! — Той я блъсна. Тя не помръдна; по-скоро се остави да бъде преместена от него, нищо повече.

Дръпнаха се настрана от нея, не искаха да я гледат. Усети ги как се махат. Правеха го, защото не играеше с тях в ехтящите тунели на подземния свят. Заплюваха ли я да гони, тя стоеше и примигваше, без да тича след тях. Когато класът пееше песни за радост, живот и игри, устните ѝ едва помръдваха. Оживяваха се единствено когато пееха за слънцето и лятото, докато гледаше мокрите стъкла.

И, разбира се, най-голямото ѝ престъпление бе, че бе дошла тук от Земята само преди пет години и си спомняше слънцето, помнеше как се издигаше в небето, помнеше и самото небе в Охайо, когато беше на четири години. А те бяха прекарвали на Венера целия си живот, били са само на две, когато слънцето се бе показало за последен път, и отдавна бяха забравили цвета и топлината му и какво представлява. А Марго помнеше.

— Като мъничка монета е — каза веднъж със затворени очи.

— Не, не е! — викаха децата.

— Като огъня в печката.

— Лъжеш, не помниш!

Но тя помнеше, стоеше тихо, отделно от всички тях, и гледаше стичащата се вода по прозорците. Преди около месец бе отказала да влезе под душа в училищната баня, бе притиснала длани към ушите си и бе крещяла, че водата не бива да докосва главата ѝ. След тази случка смътно, съвсем смътно усещаше, че е различна, че те го усещат и странят от нея.

Носеше се слух, че баща ѝ и майка ѝ щели да я върнат на Земята догодина; явно това бе жизненоважно за нея, тъй като щеше да струва хиляди долари на семейството ѝ. И тъй, децата я мразеха поради всички тези важни и не чак толкова важни причини. Мразеха белоснежното ѝ лице, изпълненото с очакване мълчание, тънката ѝ фигура и вероятното ѝ бъдеще.

— Махай се! — Момчето отново я блъсна. — Какво чакаш?

Едва тогава тя се обърна и го погледна. Онова, което чакаше, се четеше в очите ѝ.

— Хей, недей да чакаш тук! — викна грубо момчето. — Нищо няма да видиш!

Устните ѝ помръднаха.

— Нищо! — изкрещя той. — Всичко това беше шега, нали? — Обърна се към другите деца. — Днес няма да се случи нищо. *Нали?*

Всички запремигнаха към него, после разбраха, разсмяха се и заклатиха глави.

— Нищо няма да се случи, нищо!

— Но... — прошепна Марго и в очите ѝ се изписа безпомощност. — Но нали днес е денят. Учените са го предсказали. Казват, *знаят*, че слънцето...

— Всичко е шега! — каза момчето и я сграбчи грубо. — Хайде, елате да я пъхнем в килера, преди да дойде учителката!

— Не — рече Марго и заотстъпва.

Наобиколиха я, хванаха я и я понесоха — протестираща, после молеца се и накрая плачеца — обратно към един от тунелите, в една стая, в килер, блъснаха я там и заключиха вратата. Стояха и гледаха как вратата се тресе от ударите ѝ. Чуваха приглушените ѝ викове и плач. После с усмивка се върнаха обратно точно когато дойде учителката.

— Готови ли сте, деца? — Тя си погледна часовника.

— Да! — отвърнаха те в хор.

— Всички ли сме тук!

— Да!

Дъждът отслабна още повече.

Струпаха се пред огромната врата.

Дъждът спря.

Сякаш нещо се повреди насред филм за лавина, торнадо, ураган или вулканично изригване — отначало звукът заглъхна и после замлъкна; спря целият шум, всички гърмежи, тътени и рев; после някой изтръгна филма от прожекционния апарат и сложи вместо него диапозитив със спокоен тропически пейзаж, който не помръдваше и не потрепваше. Светът замръзна като на картина. Тишината бе тъй огромна и невероятна, че имаш чувството, че са ти запушени ушите или съвсем си оглушал. Децата сложиха длани на ушите си. Отдръпнаха се едно от друго. Вратата се плъзна настрани и до тях достигна миризмата на смълчания, очакващ свят.

Слънцето се показва.

Имаше цвят на пламтящ бронз и бе много голямо. Небето около него бе като нажежени сини плочки. Джунглата пламтеше от слънчевата светлина. Освободени от магията, децата се втурнаха с викове към пролетта.

— Не се отдалечавайте — викна учителката след тях. — Нали знаете, имате само два часа. Едва ли ще искате да ви навали!

Но те вече тичаха, обърнали лица към небето: усещаха слънцето по бузите си като гореща ютия; сваляха якетата си и оставяха лъчите му да изгарят ръцете им.

— По-добре е от слънчевите лампи, нали?

— Много, много по-добре!

Спряха да тичат и застанаха сред огромната джунгла, която покриваше Венера, която растеше и никога не спираше, неукротимо, бързо, направо пред очите им. Джунглата бе като гнездо на октоподи, размахващи грамадни растителни пипала като от плът, трептящи, разцъфващи през кратката пролет. Бе с цвета на гума и пепел след многото години без слънце. С цвета на камък, на бяло сирене и на мастило. С цвета на луната.

Децата се смееха и лягаха върху матрака на джунглата, чуваха я как въздиша и писука под тях, еластична и жива. Тичаха сред дърветата, подхлъзваха се и падаха, блъскаха се едно друго, играеха на криеница и гоненица, но най-много присвиваха очи към слънцето, докато по бузите им не потичаха сълзи, протягаха ръце към жълтото и изумителното синьо, вдишваха свежия въздух и се вслушваха в тишината, която ги бе потопила в благословено море от покой. После тичаха с викове като диви животни, избягали от клетките си. Цял час тичаха и не спираха.

И тогава...

Насред цялото тичане и игри едно от момичетата изплака.

Всички спряха.

Застаналото на открито момиче протегна ръка.

— Ох, вижте, вижте — с треперещ глас рече то.

Приблжиха и погледнаха в отворената ѝ длан.

В центъра ѝ имаше една-единствена дъждовна капка, огромна и тежка.

Момичето се разплака, без да откъсва поглед от нея.

Децата погледнаха смълчано към небето.

— О. Ох.

Няколко студени капки тупнаха по носовете, бузите и устата им. Слънцето избледня зад раздвижилата се мъгла. Подухна хладен вятър. Децата се обърнаха и тръгнаха обратно към подземния дом, отпуснали ръце, с помръкващи усмивки.

Трясък на гръмотевица ги стресна и те започнаха да се бутат и да бягат като листа пред ураганен вятър. Мълния удари на десет мили от тях, на пет мили, на една, на половин. За миг небето притъмня, сякаш бе нощ.

Останаха още малко при входа на подземнието, докато не започна да вали силно. После затвориха вратата и чува титаничния звук на дъжда, падащ на тонове и лавини, навсякъде и завинаги.

— Още седем години ли ще е така?

— Да. Седем.

Едно от децата тихо възкликна:

— Марго!

— Какво?

— Още е в килера, където я заключихме.

— Марго.

Стояха като набити в пода колове. Спогледаха се и извърнаха очи. Озърнаха се към света навън, потънал под безкрайния дъжд. Не можеха да се погледнат в очите. Лицата им бяха сериозни и бледи. Сведоха очи към краката и ръцете си.

— Марго.

— Е...? — обади се едно от момичетата.

Никой не помръдна.

— Давайте — прошепна момичето. Тръгнаха бавно по коридора сред звука на студения дъжд. Свиха през вратата на стаята под грохота на бурята и гръмотевиците; мълнии играеха по лицата им, сини и ужасни. Бавно отидоха до килера и застанаха край вратата.

Отвътре не се чуваше нищо.

Отключиха още по-бавно и пуснаха Марго.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.